

Bryssel 19. elokuuta 2020
REV3 – korvaa 28. huhtikuuta 2020
päivätyn tiedonannon REV2¹

TIEDONANTO

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO EUROOPAN UNIONISTA JA RAUTATIELIIKENNETÄ KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta on 1. helmikuuta 2020 alkaen eronnut Euroopan unionista, ja siitä on tullut ns. kolmas maa². Erosopimuksessa³ määrätään siirtymäkaudesta, joka päättyy 31. joulukuuta 2020. Siihen saakka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan Euroopan unionin oikeutta sen kaikilta osin.⁴

Siirtymäkauden aikana EU ja Yhdistynyt kuningaskunta neuvottelevat uutta kumppanuutta koskevasta sopimuksesta, jossa määrätään erityisesti vapaakauppa-alueesta. Ei kuitenkaan ole varmaa, tehdäänkö tällainen sopimus ja tuleeko se voimaan siirtymäkauden päättyessä. Tällaiseen sopimukseen perustuva suhde olisi joka tapauksessa markkinoillepääsyä koskevien edellytysten osalta hyvin erilainen kuin tilanne, jossa Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu sisämarkkinoihin⁵, EU:n tulliliittoon sekä arvonlisävero- ja valmisteveroalueeseen.

Sen vuoksi kaikkia asianomaisia ja erityisesti talouden toimijoita muistutetaan oikeudellisesta tilanteesta, jota sovelletaan siirtymäkauden päätyttyä (katso jäljempänä osa A). Tässä tiedonannossa selitetään myös eräitä eroa koskevia erosopimuksen määräyksiä (katso jäljempänä osa B), sekä Pohjois-Irlannissa siirtymäkauden päätyttyä sovellettavia sääntöjä (katso jäljempänä osa C).

¹ Muutos koskee ainoastaan tämän tiedonannon B jakson ensimmäistä luetelmakohtaa.

² Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio.

³ Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä 'erosopimus' (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

⁴ Lukuun ottamatta eräitä erosopimuksen 127 artiklassa määrättyjä poikkeuksia, joista millään ei ole merkitystä tämän tiedonannon kannalta.

⁵ Vapaakauppasopimuksessa ei määrätä etenkin sellaisista (tavaroiden ja palvelujen alalla sovellettavista) sisämarkkinoiden periaatteista kuin vastavuoroinen tunnustaminen, 'alkuperämaaperiaate' ja yhdenmukaistaminen. Vapaakauppasopimuksella ei myöskään poisteta tullimuodollisuuksia ja -tarkastuksia, jotka koskevat esimerkiksi tavaroiden alkuperää ja niihin sisältyviä tuotantopanosia, eikä tuontiin ja vientiin sovellettavia kieltoja ja rajoituksia.

Neuvoja sidosryhmille

Tässä tiedonannossa mainittujen seurausten huomioon ottamiseksi sidosryhmiä neuvotaan

- varmistamaan sijoittautuminen EU:hun, jos se on tarpeen asiaa koskevien lupien saamiseksi,
- varmistamaan luvan saaminen Euroopan unionin rautatievirastolta tai jäsenvaltioiden viranomaisilta⁶,
- varmistamaan sertifiointin saaminen EU:hun sijoittautuneilta ilmoitetuilta laitoksilta ja nimetyiltä laitoksilta.

Veturinkuljettajien, joilla on Yhdistyneessä kuningaskunnassa myönnetty lupakirja/todistus ja jotka työskentelevät jossakin jäsenvaltiossa, olisi ryhdyttävä tarvittaviin toimiin EU:ssa voimassa olevien hyväksymisasiakirjojen saamiseksi siirtymäkauden päätyttyä. Sen vuoksi EU:n rautatieyrityksiä tai rataverkon haltijoita, joiden palveluksessa on veturinkuljettajia, joiden hyväksymisasiakirjat on myönnetty Yhdistyneessä kuningaskunnassa, kehoitetaan ilmoittamaan näille henkilöille tarpeesta saada uudet EU:ssa voimassa olevat hyväksymisasiakirjat siirtymäkauden päätyttyä.

Niiden rautatieyritysten, jotka tarjoavat rajat ylittäviä palveluja Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n välillä ja jotka haluavat jatkaa siirtymäkauden päätyttyäkin, on varmistettava, että veturinkuljettajilla, jotka toimivat tällaisten rajat ylittävien palvelujen EU:n alueella sijaitsevilla osuuksilla, on EU:ssa myönnetty lupakirjat/todistukset.

A. OIKEUDELLINEN TILANNE SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYTTYÄ

Siirtymäkauden päätyttyä rautatieliikennettä koskevia EU:n sääntöjä ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan⁷. Tällä on erityisesti seuraavat vaikutukset:

1. RAUTATIEYRITYSTEN TOIMILUVAT

Yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta annetun direktiivin 2012/34/EU⁸ III luvun mukaan rautatieyrityksillä on oltava toimilupa rautatieliikenteen palvelujen tarjoamiseksi: yrityksillä on oikeus hakea toimilupaa siinä EU:n jäsenvaltiossa, johon ne ovat sijoittautuneet. Toimilupa on voimassa koko unionin alueella, kunhan yritys täyttää direktiivin 2012/34/EU III luvussa säädetyt velvoitteet. Yhdistyneen kuningaskunnan myöntämät toimiluvat eivät ole enää voimassa EU:ssa

⁶ Esimerkiksi rautatieyritysten, joilla on tällainen todistus ja jotka haluavat jatkaa toimintaansa EU:ssa siirtymäkauden jälkeen, on haettava yhtenäistä turvallisuustodistusta joko virastolta tai EU:n jäsenvaltiossa (jos toiminta-alue rajoittuu kyseiseen jäsenvaltioon) direktiivin (EU) 2016/798 10 artiklan mukaisesti.

⁷ Rautatietuotteita koskevan EU:n lainsäädännön soveltamisesta Pohjois-Irlantiin ks. tämän tiedonannon osa C.

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/34/EU, annettu 21 päivänä marraskuuta 2012, yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta (EUVL L 343, 14.12.2012, s. 32).

siirtymäkauden päätyttyä. Rautatieyritysten, joilla on tällainen toimilupa ja jotka haluavat jatkaa toimintaansa EU:ssa siirtymäkauden päätyttyä, on haettava uutta toimilupaa jossakin EU:n jäsenvaltiossa direktiivin 2012/34/EU III luvun mukaisesti.

Niiden rautatieyritysten, jotka tarjoavat rajat ylittäviä palveluja Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n välillä ja haluavat jatkaa niiden tarjoamista siirtymäkauden päätyttyäkin, on noudatettava sekä EU:ssa että Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovellettavia lakisääteisiä vaatimuksia. Näiden yritysten on näin ollen varmistettava, että niillä on EU:ssa voimassa oleva toimilupa sellaisten rajat ylittävien palvelujen osalta, jotka sijaitsevat EU:n alueella. Direktiivin 2012/34/EU 17 artiklan 1 kohdasta seuraa, että EU:n toimiluvan saamisen edellytyksenä on sijoittautuminen yhteen EU:n jäsenvaltiosta.

2. RAUTATEIDEN TURVALLISUUS JA YHTEENTOIMIVUUS

Unionin osalta rautateiden turvallisuutta ja rautateiden yhteentoimivuutta koskevista säännöksistä säädetään rautateiden turvallisuudesta annetussa direktiivissä (EU) 2016/798⁹ ja rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta Euroopan unionissa (uudelleenlaadittu) annetussa direktiivissä (EU) 2016/797¹⁰. Kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskeva yleissopimus (COTIF) sisältää myös näitä kysymyksiä koskevia sääntöjä. Unioni ja jäsenvaltiot, joilla on rautatiejärjestelmä¹¹, samoin kuin Yhdistynyt kuningaskunta, ovat kyseisen yleissopimuksen osapuolia. COTIF-yleissopimusta ei kuitenkaan sovelleta EU:n verkkoon rajoittuvaan liikenteeseen (eli liikenteeseen, joka ei tule kolmannelta maasta tai suuntaudu kolmanteen maahan).¹²

2.1. Rautateiden turvallisuus

Direktiivin (EU) 2016/798 10 artiklan mukaan rautatieyrityksen oikeus käyttää unionin rautatieinfrastruktuuria edellyttää Euroopan unionin rautatieviraston tai jäsenvaltion, jos toiminta-alue rajoittuu yhteen jäsenvaltioon, myöntämän yhtenäisen turvallisuustodistuksen saamista. Yhdistyneessä kuningaskunnassa mainitun direktiivin 10 artiklan mukaisesti myönnetyt turvallisuustodistukset eivät siirtymäkauden päätyttyä enää ole voimassa EU:ssa.

Direktiivin (EU) 2016/798 14 artiklan 4 kohdan mukaan kuhunkin tavaravaunujen kunnossapidosta vastaavaan yksikköön (ECM) sovelletaan sertifiointivaatimusta. Yhdistyneen kuningaskunnan myöntämät todistukset

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/798, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, rautateiden turvallisuudesta (rautatieturvallisuusedirektiivi) (EUVL L 138, 26.5.2016, s. 102).

¹⁰ EUVL L 138, 26.5.2016, s. 44.

¹¹ Maltalla ja Kyproksella ei ole rautatiejärjestelmää.

¹² Euroopan unionin liittymistä 9 päivänä toukokuuta 1980 tehtyyn kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevaan yleissopimukseen (COTIF), sellaisena kuin se on muutettuna 3 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyllä Vilnan pöytäkirjalla, koskevan kansainvälisten rautatiekuljetusten hallitustenvälisen järjestön ja Euroopan unionin välisen sopimuksen 2 artikla (http://otif.org/fileadmin/user_upload/otif_verlinkte_files/04_recht/02_COTIF/AG_10-5_ad1_e.pdf).

eivät ole enää voimassa EU:ssa siirtymäkauden päätyttyä.¹³ Kunnossapidosta vastaavien yksikköjen, joilla on Yhdistyneen kuningaskunnan myöntämä todistus ja jotka haluavat jatkaa ammattitoimintaansa EU:ssa, on haettava todistusta jossakin EU:n jäsenvaltiossa.

Lisäksi kunnossapidosta vastaava yksikkö voi hakea siirtymäkauden päätyttyä kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevalla yleissopimuksella (COTIF) luodun oikeudellisen kehyksen mukaista todistusta.¹⁴

2.2. Rautatiejärjestelmän yhteentoimivuus

- Direktiivin (EU) 2016/797 soveltamisalaan kuuluvien rautatietuotteiden markkinoille saattaminen: Näiden tuotteiden osalta Euroopan unionin yhteentoimivuuden teknisissä eritelmissä vahvistetaan sovellettavat vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt ja se, vaaditaanko kunkin osalta kolmannen osapuolen (ilmoitettu laitos tai nimetty laitos) toimia vai ei. Tällaisten tuotteiden markkinoille saattamisen osalta tätä tiedonantoa olisi luettava yhdessä niille talouden toimijoille suunnatun yleisen tiedonannon kanssa, joihin sovelletaan teollisuustuotteista annettua unionin lainsäädäntöä.¹⁵ Erityisesti tämä koskee vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä ja ilmoitettuja laitoksia käsittelevää yleisen tiedonannon 2 jaksoa. Ne Yhdistyneen kuningaskunnan EU-erosta aiheutuvat kaikki seuraukset, jotka esitellään yleisessä tiedonannossa, koskevat myös todistuksia, jotka myöntävät Yhdistyneen kuningaskunnan ilmoittamat laitokset (ilmoitettujen laitosten tapauksessa) tai Yhdistyneen kuningaskunnan nimeämät laitokset (nimettyjen laitosten tapauksessa) (jäljempänä 'Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevat ilmoitetut laitokset / nimetyt laitokset'). Seuraavissa kohdissa esitellään erityistapaukset, jotka koskevat yhteentoimivuuden osatekijöiden, kalustoyksikköjen ja osajärjestelmien saattamista markkinoille ja käyttöä sekä kiinteiden laitteiden käyttöönottoa.
- Yhteentoimivuuden osatekijöiden saattaminen markkinoille ja käyttö: Direktiivin (EU) 2016/797 8 artiklan ja 10 artiklan 2 kohdan mukaan yhteentoimivuuden osatekijän saattaminen markkinoille voi edellyttää ilmoitetun laitoksen laatimaa vaatimustenmukaisuuden ja käyttöönsoveltuvuuden arviointia. Jos ilmoitetun laitoksen laatimaa arviointia edellytetään, Yhdistyneen kuningaskunnan EU-erosta

¹³ Tämä koskee myös tavaravaunujen kunnossapidosta vastaavien yksiköiden sertifiointijärjestelmästä ja asetuksen (EY) N:o 653/2007 muuttamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 445/2011 (EUVL L 122, 11.5.2011, s. 22) 10 artiklan mukaisesti Yhdistyneen kuningaskunnan tunnustamien tai Yhdistyneen kuningaskunnan akkreditoitujen laitosten akkreditoimien ECM-sertifiointielinten myöntämiä todistuksia.

¹⁴ Katso COTIF-kehyksen mukaisen ECM-sertifiointin osalta COTIF-yleissopimuksen liitteessä G olevan 15 artiklan 2 § ja kyseisen artiklan mukaisesti vahvistetut yhtenäiset oikeussäännökset. Direktiivin 2004/49/EY ja COTIF-kehyksen mukaisten ECM-sertifiointien välisen vuorovaikutuksen osalta ks. samassa liitteessä olevan 3 a artiklan 5 §.

¹⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_en.

aiheutuvat seuraukset ovat samat kuin esitellään edellisessä kohdassa tarkoitettussa teollisuustuotteita käsittelevässä yleisessä tiedonannossa.

- Kiinteiden laitteiden käyttöönotto: Direktiivin (EU) 2016/797 18 artiklan mukaan kiinteille laitteille on saatava käyttöönottolupa sen jäsenvaltion kansalliselta turvallisuusviranomaiselta, jonka alueella ne sijaitsevat tai niitä käytetään. Direktiivin (EU) 2016/797 18 artiklan mukaisten käyttöönottolupien on siirtymäkauden päätyttyä perustuttava EU:ssa sijaitsevien ilmoitettujen laitosten / nimettyjen laitosten antamiin tarkastustodistuksiin.
- Kalustoyksikköjen ja liikkuvien osajärjestelmien markkinoille saattaminen: Direktiivin (EU) 2016/797 21 artiklan mukaan asianomaisen luvan myöntäjän (viraston tai toimivaltaisen kansallisen viranomaisen) on annettava lupa saattaa kalustoyksikkö markkinoille ennen kuin sitä voidaan käyttää verkossa¹⁶. Direktiivin (EU) 2016/797 20, 21 ja 24 artiklan mukaisten markkinoillesaattamislupien on kuitenkin siirtymäkauden päätyttyä perustuttava EU:ssa sijaitsevien ilmoitettujen laitosten / nimettyjen laitosten antamiin tarkastustodistuksiin.

Yhdistyneessä kuningaskunnassa hyväksytyn rautatiekaluston hyväksymistä liikenteeseen tai käyttöä kansainvälisessä liikenteessä EU:ssa säännellään siirtymäkauden päätyttyä COTIF-yleissopimuksella ja erityisesti sen liitteillä G¹⁷ ja F^{18,19}. Kuten edellä on selitetty, tämä ei koske hyväksymistä liikenteeseen tai käyttöä kansainvälisessä liikenteessä, kun se rajoittuu EU:n verkkoon (eli ei tule kolmannelta maasta tai suuntaudu kolmanteen maahan), sillä siihen sovelletaan EU:n lainsäädäntöä.

¹⁶ Direktiivin (EU) 2016/797 21 artiklan 8 kohdassa todetaan seuraavaa: ”Jos käyttöalue rajoittuu ainoastaan yhden jäsenvaltion verkkoon tai verkkoihin, kyseisen jäsenvaltion kansallinen turvallisuusviranomainen voi omalla vastuullaan ja hakijan niin pyytäessä myöntää kalustoyksikön markkinoillesaattamisluvan.” Kaikissa muissa tapauksissa luvan myöntäjänä on Euroopan unionin rautatievirasto.

¹⁷ ”Yhtenäiset oikeussäännökset kansainvälisessä liikenteessä käytettäväksi tarkoitetun rautatiekaluston teknisestä hyväksymisestä”. Direktiivin 2008/57/EY ja COTIF-kehysten mukaisten kalustoyksikön markkinoillesaattamislupien välisen vuorovaikutuksen osalta ks. COTIF-yleissopimuksen liitteessä G oleva 3 a artikla.

¹⁸ ”Yhtenäiset säännöt kansainvälisessä liikenteessä käytettäväksi tarkoitetun rautatiekaluston teknisten normien vahvistamisesta ja yhtenäisten teknisten määräysten hyväksymisestä”.

¹⁹ Käytännössä COTIF-yleissopimuksen liitteessä G olevan 3 a artiklan 2 §:ssä luetellut edellytykset täyttyvät vain niin kutsuttujen GE-vaunujen (”go everywhere”) osalta. COTIF-kehysten soveltaminen muihin kalustoyksiköihin (kuten vetureihin ja henkilöliikenteen liikkuvaan kalustoon) ei käytännössä takaa vastaavuutta COTIF:n yhtenäisten määräysten mukaisen liikenteeseen hyväksymisen ja EU:n käyttöönottoluvan välillä.

3. VETURINKULJETTAJIEN HYVÄKSYMINE

Direktiivissä 2007/59/EY²⁰ vahvistetaan ehdot ja menettelyt vetureita ja junia unionin rautatieverkossa ajavien veturinkuljettajien hyväksymiselle. Siinä edellytetään erityisesti, että veturinkuljettaja saa erillisen lupakirjan ja erillisen todistuksen. Lupakirjan myöntää jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, ja todistus puolestaan on rautatieyritysten ja rataverkon haltijoiden myöntämä. Direktiivin 7 artiklan mukaan jäsenvaltion myöntämä lupakirja on voimassa koko unionin alueella, kun taas todistus on voimassa siinä mainittujen rataverkkojen ja siinä mainitun liikkuvan kaluston osalta.

Yhdistyneen kuningaskunnan myöntämät lupakirjat eivät ole enää voimassa EU:ssa siirtymäkauden päättyttyä.

Direktiivin 2007/59/EY 11 artiklan 2 kohdan ja 20 artiklan mukaan lupakirjan hakijan on toimitettava EU:n kelpuuttavan elimen kelpuuttaman tai EU:n jäsenvaltion tunnustaman lääkärin vahvistus lääketieteellisestä kelpoisuudesta.

EU:n jäsenvaltion siirtymäkauden päättyttyä myöntämät lupakirjat eivät voi enää voi perustua Yhdistyneen kuningaskunnan kelpuuttavan elimen kelpuuttaman tai Yhdistyneen kuningaskunnan kansallisen viranomaisen tunnustaman lääkäriin antamaan vahvistukseen. Lupakirjat, jotka EU:n jäsenvaltio on ennen siirtymäkauden päättymistä myöntänyt Yhdistyneen kuningaskunnan kelpuuttavan elimen hyväksymän tai Yhdistyneen kuningaskunnan kansallisen viranomaisen tunnustaman lääkäriin antaman vahvistuksen perusteella, pysyvät voimassa.

Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneen rautatieyrityksen myöntämät todistukset eivät ole enää voimassa EU:ssa siirtymäkauden päättyttyä.

B. KESKEISET EROSOPIMUKSEN MÄÄRÄYKSET

Erosopimuksen 41 artiklan 1 kohdassa määrätään, että kaikki olemassa olevat ja yksilöllisesti tunnistettavissa olevat tavarat, jotka siirtymäkauden päättyessä oli saatettu laillisesti markkinoille unionissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, voidaan edelleen asettaa saataville unionin tai Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla, ja niitä voidaan siirtää näiden kaksien markkinoiden välillä, kunnes ne päätyvät loppukäyttäjälle.

Talouden toimijan, joka vetoaa kyseiseen määräykseen, on esitettävä asiakirjoihin perustuva näyttö siitä, että tavara saatettiin markkinoille unionissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa ennen siirtymäkauden päättymistä.²¹

Kyseisen määräyksen soveltamista varten 'markkinoille saattamisella' tarkoitetaan tavarantoiminnan ensimmäistä kertaa tapahtuvaa toimittamista markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta.²²

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/59/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, vetureita ja junia rautateillä yhteisössä ajavien veturinkuljettajien hyväksymisestä (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 51).

²¹ Erosopimuksen 42 artikla.

²² Erosopimuksen 40 artiklan a ja b alakohta.

'Tavaran toimittamisella jakelua, kulutusta tai käyttöä varten' tarkoitetaan "sitä, että kahden tai useamman oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä tehdään olemassa olevasta ja yksilöllisesti tunnistettavissa olevasta tavarasta sen valmistusvaiheen jälkeen kirjallinen tai suullinen sopimus, joka koskee tavaran omistusoikeuden tai minkä tahansa muun tavaraan kohdistuvan varallisuusosoikeuden tai hallintaoikeuden siirtämistä, tai sitä, että tällaisesta tavarasta tehdään yhdelle tai useammalle oikeushenkilölle tai luonnolliselle henkilölle tarjous, joka koskee mainitun kaltaisen sopimuksen tekemistä."²³

Erosopimuksen 41 artiklan 1 kohdan b alakohdassa määrätään, että kaikki olemassa olevat ja yksilöllisesti tunnistettavissa olevat tavarat, jotka siirtymäkauden päättyessä oli saatettu laillisesti markkinoille unionissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, voidaan ottaa käyttöön unionissa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

Tämä tarkoittaa erityisesti rautatiealalla seuraavaa:

- Yhteentoimivuuden osatekijää, joka on saatettu markkinoille ennen siirtymäkauden päättymistä ja jolla on Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevan ilmoitetun laitoksen antama vaatimustenmukaisuustodistus/käyttöönsoveltuvuustodistus, voidaan käyttää vaatimustenmukaisuustodistusten tai käyttöönsoveltuvuustodistusten voimassaolon aikana kalustoyksiköissä tai osajärjestelmissä.
- Ennen siirtymäkauden päättymistä markkinoille saatettujen kiinteiden laitteiden käyttöönottoluvat pysyvät voimassa siirtymäkauden päättymisen jälkeen, vaikka ne olisi hyväksytty Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevien ilmoitettujen laitosten / nimettyjen laitosten antamien tarkastustodistusten perusteella.
- Ennen siirtymäkauden päättymistä markkinoille saatettujen kalustoyksikköjen markkinoillesaattamisluvat pysyvät voimassa määritetyllä käyttöalueellaan EU:ssa siirtymäkauden päättymisen jälkeen, vaikka ne olisi hyväksytty Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevien ilmoitettujen laitosten / nimettyjen laitosten antamien tarkastustodistusten perusteella. Sama koskee liikkuvien osajärjestelmien markkinoillesaattamislupia.

C. POHJOIS-IRLANNISSA SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTYTTYÄ SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

Siirtymäkauden päättymisen jälkeen sovelletaan Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevaa pöytäkirjaa.²⁴ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan soveltaminen edellyttää Pohjois-Irlannin edustajakokouksen määräajoin ilmaisemaa suostumusta. Ensimmäinen voimassaolojakso päättyy neljän vuoden kuluttua siirtymäkauden päättymisestä.²⁵

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan nojalla eräitä unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan myös Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa

²³ Erosopimuksen 40 artiklan c alakohta.

²⁴ Erosopimuksen 185 artikla.

²⁵ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 18 artikla.

Pohjois-Irlannin osalta. EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat lisäksi sopineet Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa, että siltä osin kuin unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta, Pohjois-Irlantia kohdellaan kuin se olisi jäsenvaltio.²⁶

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa määrätään, että direktiiviä (EU) 2016/797 sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta siltä osin kuin on kyse ehdoista ja teknisistä eritelmistä, jotka koskevat rautatietuotteiden markkinoille saattamista, käyttöönottoa ja vapaata liikkuvuutta.²⁷

Tämä tarkoittaa, että tämän tiedonannon A.2.2 osassa ja B osassa olevien Euroopan unionia koskevien viittausten on katsottava viittaavan myös Pohjois-Irlantiin, kun taas viittauksia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan on pidettävä viittauksina yksinomaan Isoon-Britanniaan.

Tämä merkitsee muun muassa seuraavaa:

- Pohjois-Irlannissa markkinoille saatetun tai käyttöön otetun rautatietuotteen on oltava direktiivin (EU) 2016/797 mukainen.

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa kuitenkin evätään Yhdistyneeltä kuningaskunnalta Pohjois-Irlannin osalta mahdollisuus

- osallistua unionin päätöksentekoon ja päätösten valmisteluun²⁸;
- aloittaa vastustamis-, suoja- tai välimiesmenettelyjä siltä osin kuin ne koskevat EU:n jäsenvaltioiden antamia tai toteuttamia määräyksiä, standardeja, arviointeja, rekisteröintejä, todistuksia, hyväksyntöjä ja lupia²⁹;
- toimia johtavana viranomaisena riskinarvioinneissa tai tutkimus-, hyväksyntä- tai lupamenettelyissä³⁰;
- vedota alkuperämaaperiaatteeseen tai vastavuoroiseen tunnustamiseen Pohjois-Irlannissa laillisesti markkinoille saatettujen tuotteiden osalta tai Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneiden laitosten antamien todistusten osalta³¹.

²⁶ Erosopimuksen 7 artiklan 1 kohta yhdessä Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 13 artiklan 1 kohdan kanssa.

²⁷ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 5 artiklan 4 kohta ja pöytäkirjan liitteessä 2 oleva 28 jakso.

²⁸ Silloin kun tiedonvaihtoa ja keskinäistä kuulemistä tarvitaan, se tapahtuu Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 15 artiklan nojalla perustetussa neuvoa-antavassa yhteisessä työryhmässä.

²⁹ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 7 artiklan 3 kohdan viides alakohta.

³⁰ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 13 artiklan 6 kohta.

³¹ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 7 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta.

Tämä tarkoittaa muun muassa seuraavaa:

- Siirtymäkauden päättymisen jälkeen Yhdistyneen kuningaskunnan Pohjois-Irlannin osalta antamat luvat, jotka koskevat kiinteiden laitteiden käyttöönottoa tai kalustoyksikköjen markkinoille saattamista, eivät ole voimassa EU:ssa.
- Pohjois-Irlantiin sijoittautuneet laitokset voivat sertifioida tuotteita, mutta Pohjois-Irlannin ilmoitettujen laitosten antamat todistukset ovat voimassa vain Pohjois-Irlannissa. Nämä todistukset eivät sitä vastoin ole voimassa EU:ssa.³²
- Jos tuotteen sertifioi Pohjois-Irlannin ilmoitettu laitos, CE-merkinnän tai muun sovellettavan vaatimustenmukaisuusmerkinnän vieressä on oltava merkintä ”UK(NI)”.³³ Tämän erillisen merkinnän avulla voidaan tunnistaa tuotteet, jotka voidaan saattaa laillisesti markkinoille Pohjois-Irlannissa mutta ei EU:ssa.

Yleistä tietoa rautatieliikenteen säännöistä unionissa annetaan rautatieliikennettä käsittelevällä komission verkkosivustolla (https://ec.europa.eu/transport/modes/rail_en). Verkkosivuja päivitetään tarpeen mukaan.

Euroopan komissio
Liikenteen ja liikkumisen pääosasto

³² Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 7 artiklan 3 kohdan neljäs alakohta.

³³ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 7 artiklan 3 kohdan neljäs alakohta.